

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3149/2022. (IV. 1.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.V.20.330/2021/7. számú közbenső ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Kovács Zsolt Csaba ügyvéd) útján a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.V.20.330/2021/7. számú közbenső ítélete ellen terjesztette elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt 2021. szeptember 7-én, a Fehérgyarmati Járásbíróság útján az Alkotmánybírósághoz. A panaszbeadvány a támadott bírói döntést az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, XXVIII. cikk (1) bekezdésével és 28. cikkével tartotta ellentétesnek.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panaszból és a mellékletként csatolt dokumentumokból megállapítható, hogy az alapügy (egyéb vegyes kötelelem iránt indított per) tárgya egy az indítványozó által az alapügy felperesének – egy kft.-nek – tett írásbeli nyilatkozat jogi minősítése és az abból fakadó fizetési kötelezettség volt. Az indítványozó néhai férje (aki a perindításkor I. rendű alperes volt) és a felperes között 2005. december 31-én nem lakás céljára szolgáló helyiség bérletére irányuló szerződés jött létre, amely alapján az indítványozó néhai férje bérbe vett egy fehérgyarmati helyiséget, vendéglátóipari tevékenység céljára. A felperes 2011. július 4-én az indítványozó mint házastárs írásbeli nyilatkozatát is beszerezte arról, hogy neki tudomása van a bérleti megállapodásról, és kijelentette, hogy a férje által vállalt kötelezettséget magára nézve elismeri, továbbá kötelezettséget vállalt arra, hogy amennyiben a férje a szerződéses fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, úgy a felperes vele szemben is, mint egyetemleges adóstárssal szemben érvényesítheti a tartozás teljes összegét. Az indítványozó és néhai férje 2012. augusztus 23-án, illetve 2013. szeptember 30-án egy a tulajdonukban álló fehérgyarmati ingatlanra és egy ingatlanhányadra jelzálogjogot alapító megállapodást is kötöttek a felperessel. 2013. július 15-én az indítványozó néhai férje 8 753 469 Ft tartozást ismert el jegyzőkönyvben a felperes felé, és vállalta annak részletekben történő megfizetését 2013. október 15-ig. E jegyzőkönyvet az indítványozó 2013. szeptember 3-án záradékkal látta el, amelyben úgy nyilatkozott, hogy az abban foglaltakat megismerte, magára nézve kötelezőnek elfogadta, úgy is, mint fedezetet biztosító tulajdonos, valamint úgy is, mint a bérlő egyetemleges adóstársa. 2015. február 2-án a felperes a bérleti díjat felemelte, amelyet az indítványozó néhai férje tudomásul vett. 2016. május 27-én a felperes már 11 608 779 Ft tartozásról és annak késedelmi kamatáról küldött felszólítást az indítványozó néhai férjének, amit ő át is vett. 2016. június 9-én újabb jegyzőkönyvet írtak alá a fennálló tartozás rendezéséről, majd 2016. december 7-én a felek több részvény-átruházási és üzletrész-átruházási szerződést írtak alá, amelyek összegével az indítványozó és néhai férje tartozását csökkentették. A néhai férj 2016. december 27-én hunyt el, hagyatékát jogerős végzéssel az indítványozónak adta át a közjegyző. Az indítványozó tartozása 2017. január 5-én 10 319 014 Ft volt.
- [3] 2.1. A felperes az indítványozó 2011. július 4-ei felelősségvállaló nyilatkozatára hivatkozással – a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:331. § (1) bekezdése, 6:138. §-a, 6:26. §-a, 6:34. §-a és 6:47. § (1) bekezdése alapján – keresetet indított az indítványozó és néhai férje ellen. A Fehérgyarmati Járásbíróság a 2020. január 6-án kelt 2.P.20.391/2019/6. számú ítéletében kötelezte az indítványozót 10 319 014 Ft és annak a kifizetés napjáig járó kamata megfizetésére.
- [4] Az indokolásban a bíróság rámutatott, hogy az ügyben a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 50. § (1) és (2) bekezdése alapján a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) rendelkezéseit kell alkalmazni. Megállapította, hogy a csatolt szerződésen és

kötelezettségvállaló okiratokon az indítványozó aláírása szerepel, és hogy az adóstárskénti kötelezettségvállalás az indítványozó néhai férje bérleti szerződésből eredő, bármikor keletkezett tartozásaiért történő felelősségvállalást jelentett. A bíróság nem ítélte valósnak az indítványozónak a felperes tisztességtelen magatartására és közrehatására hivatkozó okfejtését, mert tanúvallomások alapján megállapította, hogy a bérleti szerződés fenntartásához az indítványozó volt férje ragaszkodott, közötté és a felperes között több megállapodás is született a hátralékos tartozás megfizetéséről. Alaptalan volt az indítványozó elévülési kifogása is, tekintettel a 2012., 2013. és 2016. évi tartozáselismerő nyilatkozatokra, amelyek tartozáselismerésként az elévülést megszakították. Emellett a házassági életközösségből fakadóan tudnia kellett az indítványozónak a néhai férje által tett, elévülést megszakító nyilatkozatokról is. Az indokolás megemlíti azt is, hogy az indítványozó felelőssége – ha az egyetemes adóstásként nem nyert volna bizonyítást – házastársként és örökösként is megállapítható lett volna.

- [5] 2.2. Az indítványozó fellebbezést nyújtott be, amelyet a Nyíregyházi Törvényszék a 2020. november 12-én kelt, 2.Pf.20.295/2020/13. számú közbenső ítéletével bírált el, és az elsőfokú ítéletet megváltoztatva megállapította, hogy az indítványozó a jogvitával érintett bérleti szerződésből származó fizetési kötelezettségeikért a teljes vagyonával felel. Az elsőfokú ítélet követelés összegére vonatkozó részét hatályon kívül helyezte, és e körben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. A kereset jogalapja tekintetében azonban a törvényszék egyetértett az elsőfokú bíróság következtetésével. Érdemben vizsgálva az indítványozó 2011. július 4-ei nyilatkozatát, kimondta, hogy az a régi Ptk.-n alapuló bírói gyakorlat szerint – törvényben akkor még nem nevesített – tartozáselvállalásnak minősül, amely konstrukciónak az a lényege, hogy „ha a tartozást elvállaló személy a szerződésben maga is fizetési kötelezettséget vállalt, az eredeti kötelezett pusztán e nyilatkozattal a kötelemtől nem szabadul. A tartozáselvállalás eredményeként ugyanakkor az eredeti kötelezett és a tartozást elvállaló személy között kötelezeti egyetemlegesség jött létre a jogosulttal szemben fennálló tartozás megfizetésére.” Tartozáselvállalás esetében tehát az adós mellé, nem pedig a helyébe lép be kötelezettként a fizetési kötelezettséget vállaló személy.
- [6] A törvényszék abban is egyetértett az elsőfokú bírósággal, hogy az indítványozó a tartozáselvállalásra vonatkozó nyilatkozatát teljes bizonyító erejű magánokirati formában tette meg. A tartozáselvállalás fontos jogkövetkezménye, hogy megfordul a bizonyítás terhe; ezt követően az ilyen nyilatkozatot tevő fél köteles azt bizonyítani, hogy a tartozása nem áll fenn, bírósági úton nem érvényesíthető vagy érvénytelen. E körben az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy e körben az indítványozó a bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. A törvényszék hivatkozott az indítványozó és néhai férje, valamint a felperes elévülést megszakító nyilatkozataira, és alaptalannak minősítette az indítványozó elévülési kifogását. Megállapította, hogy az indítványozó a bérleti szerződés alapján fennálló egész tartozásért a teljes vagyonával felel, mivel a kérdéses tartozás a saját tartozásának minősül. A kereset összezszerúségét azonban alappal vitatta az indítványozó, és mivel az elsőfokú bíróság e tekintetben elmulasztotta előzetesen tájékoztatni a felperest az őt terhelő bizonyítási kötelezettségről, e kérdésben megalapozott döntést nem lehetett hozni. A törvényszék ezért közbenső ítélettel a keresettel érvényesített jog fennállását megállapította, az összezszerúség kérdésében pedig az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására utasította.
- [7] 2.3. A másodfokú döntés ellen az indítványozó felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, amely alapján eljárva a Kúria a 2021. június 3-án hozott, Pfv.V.20.330/2021/7. számú – az alkotmányjogi panaszban támadott – közbenső ítéletével a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartotta. A felülvizsgálati kérelem jogszabálysértésként arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság túlterjeszkedett a kereseten, megsértette a jogcímhez kötöttség elvét, az ítélet teljességének követelményét, továbbá nem tett eleget indokolási kötelezettségének. A Kúria e kérelem keretei között vizsgálta felül a jogerős közbenső ítéletet, és megállapította, hogy a másodfokú bíróság nem terjeszkedett túl a kereseten, és helyesen vélekedett úgy, hogy a kérelmet a jogvita alapjául szolgáló jogviszony tartalma alapján kell elbírálni, aminek nem akadálya, ha a fél a jogi minősítést illetően téves jogcímet jelöl meg. A másodfokú bíróság érdemben vizsgálta a fellebbezést, és azt megfelelően meg is indokolta. A Kúria hivatkozott a Pfv.V.20.688/2013/5. számú ítéletre, amelyben már állást foglalt a tartozáselvállalással kapcsolatban, és kifejtette, hogy azt a régi Ptk. ugyan nem nevesítette, de a régi Ptk. 200. § (1) bekezdése (szerződési szabadság) alapján nem volt akadálya annak, hogy a felek ilyen tartalmú atipikus szerződést kössenek. [A régi Ptk. 207. § (1) bekezdése sérelmére a felülvizsgálati kérelem nem hivatkozott, így a Kúria eljárásának nem lehetett tárgya a 2011. július 4-ei nyilatkozat értelmezése.] A másodfokú bíróság megalapozottan – az indítványozó magatartása, cselekvőssége alapján – jutott arra a megállapításra, hogy a perbeli szerződésből eredő tartozás

az indítványozó saját tartozásnak minősül. Mindezek alapján a Kúria kimondta, hogy a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott okokból a jogerős közbenső ítélet nem jogszabálysértő, ezért azt fenntartotta.

- [8] 3. Az indítványozó a Kúria közbenső ítélete ellen alkotmányjogi panaszt nyújtott be, kérve annak megsemmisítését. Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseiként a B) cikk (1) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) bekezdését és 28. cikket jelölte meg.
- [9] 3.1. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelme körében az indítványozó azt kifogásolta, hogy az alapügy felperese a keresetét az új Ptk.-ra alapította, és arra hivatkozott, hogy az indítványozó a 2011. július 4-ei nyilatkozata alapján egyetemleges adóstársnak minősül (korlátlan anyagi felelősséggel) a néhai férje által felhalmozott, összegszerűségében nem ismert tartozást illetően, de „a korlátlan felelősséggel kapcsolatban felperes semmilyen jogszabályi hivatkozást nem jelölt meg”. A Kúria a szerződési szabadságra alapította a közbenső ítéletét, és hivatkozott az EBH2004. 1143. szám alatt közzétett eseti döntésre, amely lehetővé tette – a kérelemhez kötöttség szabályának megsértése nélkül – azt, hogy a bíróság eltérő jogcímen minősítse a kereseti kérelemben megjelölt jogot, ha a helyes minősítéshez valamennyi tény, bizonyíték, adat rendelkezésre áll. Mivel ezek az indítványozó szerint a jelen ügyben nem álltak rendelkezésre, az eltérő jogcím szerinti minősítés megalapozatlan volt. A felperes tévesen jelölte meg az általa hivatkozott jogszabályhelyeket, az eljáró bíróságok azonban „megtalálták” helyette a megfelelő jogcímet. Így az indítványozó szerint nem derült ki, milyen anyagi jogi normákon alapul az ő egyetemleges és korlátlan felelőssége. E körülmények ellehetetlenítették az indítványozó – mint alperes – védekezését, ez pedig a fegyverek egyenlőségének elvét is sérti. Emiatt kifogásolta az indítványozó a Kúria azon megállapítását is, hogy ő nem hivatkozott a régi Ptk. 207. § (1) bekezdésében foglaltak megsértésére, így a felülvizsgálati eljárásnak nem lehetett tárgya a 2011. július 4-i nyilatkozat értelmezése.
- [10] Az indítványozó kifogásolta azt is, hogy a Kúria a szerződési szabadság keretében megalkotott okiratok minősítése kapcsán olyan PK állásfoglalásokra hivatkozott, amelyek az érvénytelenség témakörében születtek. Emellett önmagában a szerződési szabadságra történő hivatkozást kevésnek tartja, és úgy vélekedik, hogy legalább egy analóg anyagi jogi normát kellett volna találnia a bíróságnak, hogy annak megfeleltesse a tényállást. Emiatt sérelmezte a Kúria azon megállapítását, amely szerint a bírói gyakorlat már a régi Ptk. hatálya alatt is kialakította a tartozáselvállalás jogintézményét, illetve, hogy ennek értelmében az eredeti kötelezett és a tartozást elvállaló személy között kötelezetti egyetemlegesség jön létre. Kifogásolta azt is, hogy a nyilatkozatát a Kúria tartozáselismerésnek tekintette, álláspontja szerint ugyanis az nem volt megfeleltethető a régi Ptk. 242. §-ának. Mindezek miatt az alkotmányjogi panasz szerint a Kúria (és a Nyíregyházi Törvényszék) jogalkalmazása követhetetlen, nem felel meg a törvényesség követelményének, és figyelmen kívül hagyja a régi Ptk. vonatkozó szabályait, valamint a felperes által hivatkozott Ptk.-beli rendelkezéseket.
- [11] Az alkotmányjogi panaszban foglaltak szerint a Kúria támadott közbenső ítélete azzal is sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és az indokolt bírói döntéshez való jogot, hogy nem tartalmaz észszerű indokolást, nem tisztázza, hogy miből következik az indítványozó korlátlan és egyetemleges anyagi felelőssége, és azt sem, hogy „miért nem vizsgálta érdemben” a régi Ptk. 242. §-át. Az indítvány hosszan idézett a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal kapcsolatos gyakorlatot összefoglaló 7/2013. (III. 1.) AB határozatból is.
- [12] 3.2. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése és a 28. cikk sérelme kapcsán (de ezen alaptörvényi rendelkezésekkel nem összekapcsolva) azt említette az indítványozó, hogy a Kúria – a fent említett okokból – megsértette a bírósági jogalkalmazás szabályait, a szerződési szabadságnak túlzottan tág, hézagpótló értelmezést tulajdonított, ezzel pedig ellentmondott a józan észnek, és súlyosan sértette a kiszámíthatóság és az egységes jogalkalmazás követelményeit, a jogbiztonságot és a jogállamiságot.
- [13] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt dönteni kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek, különösen az Abtv. 26–27. és 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezeken kívül az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell

tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)–f) pontjaiban foglalt kritériumoknak.

- [14] Jelen esetben a panasz nem felel meg ezeknek a követelményeknek, az alábbiak miatt.
- [15] 5. Az indítványozó – a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.V.20.330/2021/7. számú közbenső ítélete átvételének időpontjához képest – az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben nyújtotta be az alkotmányjogi panaszt. A jogi képviselő a meghatalmazást csatolta. Az indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozó jogosultsággal rendelkezik, érintettsége – mivel az alapeljárásban alperes volt – fennáll. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban az Alaptörvényben biztosított jogainak sérelmére hivatkozott – megjelölve az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) bekezdését és 28. cikkét –, továbbá a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette.
- [16] 6. Megállapítható volt, hogy az indítvány a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében alább felsorolt követelményeinek részben eleget tesz: a) tartalmazza a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §); b) az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [a XXVIII. cikk (1) bekezdése kapcsán azt, hogy a Kúria kellő jogszabályi alap nélkül állapította meg az egyetemleges és korlátlan felelősséget, ezzel megsértve a fegyverek egyenlőségének elvét és az indokolt bírói döntéshez való jogot]; c) az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést (a Kúria Kfv.IV.35.405/2020/7. számú ítélete); d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [B) cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (1) bekezdés és 28. cikk]; e) indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével; valamint f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg a bírói döntést.
- [17] Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban hivatkozott az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése és a 28. cikk sérelmére is.
- [18] Az indítványozó B) cikk (1) bekezdése értelmében „Magyarország független, demokratikus jogállam”. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint: „Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.” A hivatkozott alaptörvényi rendelkezésben a jogállamiság elve fogalmazódik meg, amely nem minősül Alaptörvényben elismert olyan jognak, amelyre önállóan alapítható alkotmányjogi panasz. Az Alkotmánybíróság jelenlegi gyakorlatában csupán a jogállamiság részeként értelmezett visszamenőleges hatály tilalma avagy a jogszabályok hatálybalépésével kapcsolatos kellő felkészülési idő hiánya szolgálhat alkotmányjogi panasz alapjául [lásd: 3121/2015. (VII. 9.) AB határozat, Indokolás [89]; 3051/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [14]; 3167/2016. (VII. 22.) AB végzés, Indokolás [13]; 35/2017. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [14]; 3059/2018. (II. 20.) AB végzés, Indokolás [7]; 3039/2019. (II. 20.) AB végzés, Indokolás [10]]. Mivel a jelen esetben az alkotmányjogi panasz ilyen irányú indokolást nem tartalmaz, ezért a B) cikk (1) bekezdésének sérelme a jelen alkotmánybírói eljárásban nem volt érdemben vizsgálható.
- [19] Az Alaptörvény 28. cikke kapcsán pedig az Alkotmánybíróság rámutat, hogy az nem alapjogot tartalmaz, hanem a bíróságok felé fogalmaz meg a tevékenységükre irányulóan elvárásokat. Az abban foglaltak tehát egyedi érintett vonatkozásában megvalósuló alapjogsérelemhez nem vezethetnek, arra alkotmányjogi panasz nem alapítható [3121/2015. (VII. 9.) AB határozat, Indokolás [89]; 3059/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]; 3317/2017. (XI. 30.) AB végzés, Indokolás [20]; 3039/2019. (II. 20.) AB végzés, Indokolás [11]].
- [20] 7. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [21] Az indítványozó által az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése összefüggésében állított alapjogsérelem lényege abban összegezhető, hogy kifogásolhatónak, nem kellően alátámasztottnak tartja azt, hogy az ügyben eljáró bíróságok az általa 2011. július 4-én tett jognyilatkozatot és az egyéb nyilatkozatait – ezek tartalma, valamint az indítványozó magatartása és cselekedetei alapján – a régi Ptk.-ban külön nem nevesített, de a szerződési szabadság elve alapján létező és értelmezhető tartozáselvállalásként értelmezték, az indítványozó mint új adós korlátlan és egyetemleges felelősségét megállapítva néhai férje tartozásáért.

- [22] Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy a Nyíregyházi Törvényszék részletesen kifejtette és megindokolta, hogy – elnevezésétől egyébként függetlenül – az indítványozó jogvitával érintett nyilatkozatának az a lényege, hogy azzal ő maga is korlátozás nélkül fizetési kötelezettséget vállalt a kötelemből pusztán emiatt nem szabaduló eredeti adós (a néhai férj) tartozásáért; ezen nyilatkozatát pedig a felperes mint hitelező felé tette meg, így vele közvetlenül jogviszonyba került, ez alapján pedig közte és az eredeti adós között kötelezetti egyetemlegesség jött létre a teljes tartozás megfizetésére. A Törvényszék jogértelmezését a támadott közbenső ítéletben a Kúria is osztotta, amikor a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartotta.
- [23] Az alkotmányjogi panasz érvei alapján ezért a konkrét ügyben nem merül fel az indokolási kötelezettség megsértésének kételege. Az ügyben eljáró bíróságok az indítványozó – mint alperes – érveit behatóan megvizsgálták, és azok értékeléséről az ügy lényegi részei vonatkozásában számot adtak. Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok számára hátrányos döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének az alátámasztására {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]; 3253/2018. (VII. 11.) AB végzés, Indokolás [18]}. „Csak az indokolás megléte és nem tartalma hozható összefüggésbe az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével.” {3024/2017. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [8]}
- [24] Egyebekben az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a jogvitával érintett nyilatkozat – mint teljes bizonyító erejű magánokirat – tartalmának minősítése a szerződési szabadság elvének, az egyetemleges kötelezettség szabályainak és az irányadó bírói gyakorlatnak az értelmezésével olyan a tényállás megállapításához, a bizonyítékok értékeléséhez és mérlegeléséhez kapcsolódó szakjogi kérdés, amelynek megválaszolása az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata értelmében a rendes bíróságok számára fenntartott feladatnak minősül. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan állapította-e meg az alkalmazandó jogot, helytállóan értékelte-e a bizonyítékokat és érveket, illetve a konkrét ügyben a megállapított tényállásból levont következtetés megalapozott-e. Ahogyan azt sem vizsgálja az Alkotmánybíróság, hogy a bíróságok jogértelmezése helyesen illeszkedik-e a jogági dogmatika elfogadott szabályaihoz {3207/2015. (X. 27.) AB végzés, Indokolás [12]; 3067/2016. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [18]; 3117/2016. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [16]; 3123/2019. (V. 29.) AB végzés, Indokolás [22]; 3188/2019. (VII. 10.) AB végzés, Indokolás [19]; 3243/2020. (VII. 1.) AB végzés, Indokolás [14]}.
- [25] Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza: „Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés *d*) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor.” {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]; 3114/2019. (V. 17.) AB végzés, Indokolás [13]} Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3114/2019. (V. 17.) AB végzés, Indokolás [13]}.
- [26] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelme vonatkozásában nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételegét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, ennek megfelelően az alkotmányjogi panasz e vonatkozásban nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételek egyikének sem.

[27] 8. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (2)–(3) bekezdései, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1)–(2) bekezdései alapján eljárva – az alkotmányjogi panaszt, figyelemmel az Abtv 29. §-ában és 52. § (1b) bekezdés *b*) pontjában foglaltakra, az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2022. március 8.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó
alkotmánybíró helyett

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Salamon László
alkotmánybíró helyett

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
előadó alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3548/2021.

